

Pořídil-li obžalovaný B. příkaz k rozšiřování letáků a rozdělil-li obžalovaný A. letáky do balíčků, nejde o žádnou z činností uvedených v § 6 tisk. zák., jež činily letáky přístupnými individuálně neomezenému počtu osob (rozh. čís. 3459, 4096 Sb. n. s.), nýbrž šlo toliko o činnost uvedenou v § 5 tr. z., totiž o pomoc při rozšiřování (srov. Milotův názor vyslovený na str. 36 spisu Tiskové právo, 1933).

Byla-li však taková činnost vyvinuta v době, kdy nebyl ještě vyhlášen zákaz rozšiřovati tiskopis, nelze činiti zodpovědným za pomoc při rozšiřování tiskopisu podle § 24 tisk. zák. toho, kdo poskytl pomoc, i když nezabránil rozšiřování tiskopisu, které se stalo až po vyhlášení zákazu (srov. rozh. čís. 571 vid. sb.).

Nalézací soud (vycházeje z nesprávného právního názoru, že činnost obžalovaných je »rozšiřování« tiskopisu podle § 24 tisk. zák., k němuž došlo jinými osobami 29. října 1937) opominul přesně zjistiti, do které doby spadá činnost toho kterého obžalovaného, jak byla nahoře uvedena, nýbrž uvedl, že letáky přinesl koncem září nebo počátkem října 1937 poslanec N., že pak obžalovaný B. pořídil příkaz k rozšiřování těchto letáků a obžalovaný A. rozdělil potom letáky do balíčků; tyto letáky rozdělil 29. října 1937 funkcionář strany X. na jednotlivé okresy ve V.

Z tohoto zjištění není tudíž zřejmé, kdy byla provedena a ukončena činnost obžalovaných, zejména, zda se to stalo před či po 28. říjnu 1937; nelze proto zodpověděti otázku, zda šlo o činnost trestnou podle ustanovení § 5 tr. z. a § 24 tisk. zák.

Čís. 6175.

Zproštění od závazku uvéstí jméno nakladatelovo ve smyslu § 9, odst. 2 tiskového zákona se vztahuje jen na výrobek tisku, který skutečně slouží jen potřebám tam uvedeným. Sleduje-li však výrobek tisku vedle toho ještě i další účel (získati výhody příslušníkům jedné politické strany), podléhá předpisu prvního odstavce § 9 tiskového zákona, byť i byl jeho obsah sám o sobě nezávadný.

Nakladatelem ve smyslu § 9, odst. 1 tiskového zákona je osoba, která obstarává rozmnožování a rozšiřování tiskopisu. Nevyžaduje se, aby se rozšiřování dalo za úplatu.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1938, Zm I 238/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmáteční stížnosti obžalovaných A. a B. do rozsudku krajského soudu, jímž byli obžalování uznáni vinnými přečinem podle § 9, odst. 4 tisk. zák.

Z d ů v o d ů:

Podle § 9, odst. 2 tisk. zák. jsou zproštěny závazku uvéstí jméno nakladatele jen takové výrobky tisku, jež se vydávají pouze pro potřebu živnosti a obchodu nebo domácího a společenského života, jako formuláře, ceníky, navštívky a pod.

Zákon chtěl tím zprostiti povinnosti, vyjmenovati osoby uvedené v § 9 tisk. zák., ony tiskopisy, u nichž se není třeba obávati zneužití (srov. Lienbacher: Erläuterungen des Pressgesetzes, str. 24.). Toto osvobození však sahá jen tak daleko, pokud výrobek tisku skutečně sleduje toliko potřeby uvedené v zákoně; jakmile výrobek tisku sleduje mimo účel v zákoně vytčený ještě další účel, podléhá předpisu prvního odstavce § 9 tisk. zákona, třeba je jeho obsah sám o sobě nezávadný (Liszt: Lehrbuch des öst. Pressrechtes, str. 190, Sládeček: Tiskové právo trestní a policejní, str. 94). Nepožívají proto výhody podle druhého odstavce výrobky tisku, jejichž účelem je získati výhody příslušníkům jedné politické strany.

Nalézací soud zjistil, že výrobek tisku, o němž jde, obsahuje seznam živnostníků, kteří jsou příslušníky strany X., a usoudil, že uvedený tiskopis má politický ráz, záležející v zakryté výzvě k nákupu jen u příslušníků strany X. Sleduje tudíž pozastavený tiskopis jiný účel, než jaký je vytčen v druhém odstavci § 9 tisk. zákona, pročež nelze přisvědčiti zmateční stížnosti, že jde o tiskopis zproštěný povinnosti vyjmenovati osoby, jak je stanovena v prvním odstavci téhož paragrafu (§ 281, čís. 9 a) tr. ř.); ježto již z tohoto důvodu jde o tiskopis podléhající ustanovení prvního odstavce § 9 tisk. zák., nebylo třeba se zabývati otázkou, zda to lze souditi i z obsahu tiskopisu sama o sobě.

Podle zjištění napadeného rozsudku sestavil obžalovaný B. jako stavovský zástupce pro obchod a průmysl strany X. seznam živnostníků, dal jej natisknouti ve formě knížky, na níž dal vytisknouti jméno obžalovaného A. jako nakladatele, vyžádal si k tomu jeho souhlas, aby tím zakryl politický ráz uvedené knížky.

Je proto s hlediska skutkové podstaty přečinu podle § 9 tisk. zák. jedině závažné, zda uvedení A. jako nakladatele bylo vědomě nepravdivé. Ježto nakladatelem podle tiskového zákona je osoba, která skutečně obstarává rozmnožování a rozšiřování tiskopisu (rozh. čís. 4645 Sb. n. s.; Liszt, str. 76; Sládeček, str. 37) a ježto podle nenapadeného zjištění nalézacího soudu obžalovaný A. žádnou z těchto činností neprovedl, nýbrž propůjčil jen svoje jméno, aby se tím zakryl politický ráz tiskopisu, nemůže zmateční stížnost obstáti, tvrdí-li (§ 281, čís. 9 a) tr. ř.), že nejde o trestný čin, ježto obžalovaný A. byl skutečně nakladatelem.

Poněvadž již před tím je naplněn zákonný znak vědomě nepravdivého udání jména nakladatelova, je nerozhodné, kdo v souzeném případě byl skutečně nakladatelem. Nebylo proto třeba se zabývati námitkami zmateční stížnosti, jež činí v uvedeném směru s hlediska zmatku podle čís. 5, 9 a) § 281 tr. ř.

Pro pojem nakladatele se nevyžaduje, aby se rozšiřování tiskopisu dalo za úplatu (plen. rozh. z 15. března 1864, čís. 3386, čís. 15 knihy judikátů; Lienbacher, Erläuterung, str. 21—23; Liszt, str. 77; jinak Herbst, II, 1884, str. 290). Nelze proto ani v tomto směru přisvědčiti zmateční stížnosti, tvrdí-li (§ 281, čís. 9 a) tr. ř.), že uvedení jména nakladatelova na tiskopisu, o němž jde, smělo odpadnouti i z toho důvodu, že tiskopis byl rozšiřován bezplatně.